

DD2385
Programutvecklingsteknik
Bilder till föreläsning 5
10/4 2014

Innehåll

- ▶ Introduktion till designmönster
- ▶ Designmönster:
 - ▶ MVC
 - ▶ Singleton

Designmönster

- ▶ Återanvändbar lösning på vanligt förekommande problem.
- ▶ 1995
- ▶ Boken *Design patterns*
- ▶ Gamma, Helm, Johnson, Vlissides → GoF

Designmönster

Några citat ur Xiaoping Jia:
Object-Oriented Software Development Using Java

- ▶ "Capture and **document** the **experience** acquired in software design in a relatively small number of design patterns to help designers acquire design expertise."
- ▶ "**Support reuse** in design and boost confidence in software systems that use established design patterns that have proven effective."
- ▶ "Provide a **common vocabulary** for software designers to communicate about software design."

Boken *Design Patterns*

Mönstren delas in i tre kategorier:

- ▶ Structural Creational Behavioral

Varje mönster beskrivs med

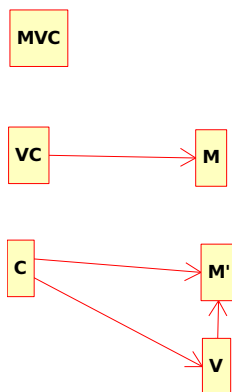
- ▶ Namn
- ▶ Kategori
- ▶ Syfte
- ▶ Andra namn på samma mönster
- ▶ Användningsområde
- ▶ Struktur (UML-klassdiagram)
- ▶ Deltagare (klasser och objekt)
- ▶ Exempel med kod i Java eller C++

Flera designmönster finns i Javas klassbibliotek

Model-View-Control

- ▶ Princip för strukturering av program(delar) med grafisk interaktion
- ▶ **Model** för data, logik, algoritmer (ingen grafik)
- ▶ **View** för grafisk representation av Model
- ▶ **Control** för användarens interaktion som uppdaterar Model (och View).
- ▶ Design-mönster eller arkitektur ?
- ▶ **MVC** är inte med i GoF

Model-View-Control

MVC

- ▶ Inte alltid rätt att skilja på **View** och **Control**
- ▶ T.ex. om View består av knappar och Control består av **samma** knappar
- ▶ M – VC, modellen för sig och View-Control tillsammans är vanligt
- ▶ Varje M, V, C kan bestå av **flera** klasser.

Vi tittar på några små programexempel under föreläsningen

Förebygg fel genom god design

Exempel:

Det får bara finnas en instans av klassen S.

- ▶ ett filsystem
- ▶ en fönsterhanterare
- ▶ ett kontrollobjekt

Hur gör man ?

Lösning 1:

Kom ihåg:

"Skapa bara ett objekt av S, gör `new S()` endast en gång!"

Lösning 2: *mycket bättre*

- ▶ Bygg in i designen av S att det bara får finnas en instans
- ▶ Program som försöker skapa flera går inte ens att kompilera

..... *men hur gör man ?*

- ▶ I **Java** kan numera **Enum**-typer lösa problemet.
- ▶ I andra språk: mönstret **Singleton**
- ▶ Vi tar upp **Singleton** i Java ändå, som intressant användning av **private** och **static** och förberedelse till andra mönster.

Singleton - klass som bara har en instans

- ▶ Gör konstruktorn **private**
- ▶ Skapa objektet **inuti** klassen
- ▶ Användare får tag på **det enda** objektet genom metodenrop

Singleton

Det får bara finnas ett objekt av klassen

Singleton
- theInstance : Singleton
+ getInstance() : Singleton
- Singleton()

Går att utvidga till

"Det får finnas exakt N objekt av klassen"

Javakod för Singleton, alternativ 1

Det enda objektet skapas när klassen laddas av JVM.

```
public class Singleton {  
  
    private static Singleton theInstance  
        = new Singleton();  
  
    private Singleton () {}  
  
    public static Singleton getInstance(){  
        return theInstance;  
    }  
}
```

Javakod för Singleton, alternativ 2

Här skapas det enda objektet när det efterfrågas första gången.

```
public class Singleton {  
  
    private static Singleton  
        theInstance = null;  
  
    private Singleton () {}  
  
    public static Singleton getInstance(){  
        if (theInstance == null)  
            theInstance = new Singleton();  
        return theInstance;  
    }  
}
```

Kan Singleton-egenskapen ärvas?

Nej, inte i Java!

- Konstruktörer ärvs inte (i Java)
- Privata variabler och metoder ärvs inte (i Java)

⇒ Singleton-egenskapen kan inte ärvas

Mock Object

Lite olika definitioner finns!

1. Ett interface implementeras med **liten** funktionalitet
2. Ett interface implementeras med **simulerad** funktionalitet